

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph. D., a soudců JUDr. Petra Černého, Ph.D., a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: **Ing. T. Z.**, narozen „X“,
bytem „X“,
zastoupen JUDr. Prokopem Benešem, advokátem,
se sídlem Antala Staška 38, 140 00 Praha,

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství Ústeckého kraje**,
se sídlem Lidické náměstí 899/9, 401 79 Ústí nad Labem,

v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu,

takto:

- I. **Určuje se**, že zásah žalovaného spočívající v tom, že dne 6. 8. 2018 vykázal žalobce ze společného obydlí, a to z bytu na adrese „X“, včetně veškerých prostor domu a okolí do vzdálenosti 200 metrů na dobu 10 dnů, **byl nezákonný**.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů ve výši 20 515 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

1. Žalobce se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal, aby soud vydal rozsudek, jímž určí, že zásah žalovaného ze dne 6. 8. 2018, jímž došlo k vykázání žalobce z místa jeho trvalého pobytu, byl nezákonný.

Žaloba

2. Žalobce v žalobě uvedl, že nebyly splněny hmotněprávní předpoklady pro aplikaci § 44 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky (dále jen „ZPČR“), neboť z úředního záznamu o vykázání nevyplývá, na základě čeho žalovaný aplikoval institut vykázání, navíc jsou tam uvedena nepodložená tvrzení, kterými byl žalobce obviněn z jednání, kterého se vůči manželce nikdy nedopustil, přičemž žalovaný ani nic nezjišťoval. Především se žalobce vůči manželce nikdy žádného fyzického násilí nedopustil. Manželka žalobce nevyhledala lékařské ošetření a v její výpovědi na policii a v dotazníku pro ženy v porovnání s jejím návrhem na vydání předběžného opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle § 401 a násl. zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „z. ř. s.“) jsou rozpory. Toho si povšiml i Okresní soud v Teplicích, když její návrh zamítl. To, že manželka v návrhu na určení úpravy péče k nezletilé dceři J. adresovanému Okresnímu soudu v Teplicích uvádí, že ji žalobce čtyřikrát fyzicky napadl, považoval žalobce za neobhajitelné. Vůbec nebyla splněna podmínka uvedená v § 44 odst. 1 ZPČR, že by byl dán „důvodný předpoklad“, že se žalobce dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví nebo svobodě nebo lidské důstojnosti jeho manželky. K podpoře své argumentace odkázal žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 As 84/2008-81.
3. Žalobce měl za to, že došlo k porušení i procesních pravidel, neboť byl ze společného obydlí vykázán telefonicky. Bylo mu sděleno, že je to na 10 dní a že si večer má přijít vyzvednout úřední záznam o vykázání, což také učinil. Až teprve po vyzvednutí úředního záznamu se dostavil do svého bydliště pro své osobní věci za doprovodu příslušníka Policie České republiky. Dále namítl nepřezkoumatelnost vypořádání se s jeho námitkami. Pokud by bylo vykázání provedeno v souladu se zákonem, žalovaný by měl jistě dostatek argumentů pro řádné vypořádání se s námitkami. Z přípisu žalovaného označeného jako Posouzení námitek proti vykázání nelze však ani určit, co je výrok a co odůvodnění, které je navíc nepřezkoumatelné. K podpoře své argumentace odkázal žalobce na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Aps 11/2013-39.

Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě nejprve namítl, že není pasivně legitimován vzhledem ke znění § 83 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Poté se ve svém vyjádření podrobně zabýval účelem institutu vykázání, přičemž poukázal na to, že účelem je zabránění potencionálnímu protiprávnímu jednání a tímto prizmatem je třeba interpretovat aplikační podmínky vykázání. Úkolem vykazujícího policisty je zhodnotit, zda útok hrozí neboli zda existují důvodné indicie, že vývoj situace mezi osobami ve společné domácnosti, nebude-li do ní policejním vykázáním zasaženo, může vyústit v nezákonné jednání (útok). Principiálně tato možnost nemusí v realitě vůbec nastat. Vykazující policista musí především ověřit ohroženou osobou tvrzené dosavadní skutečnosti (typicky různé slovní útoky a hádky, vyhrožování, stupňující se napětí ve společném obydlí, omezování svobody přímo i nepřímo, omezování v nakládání s majetkem, schválnosti apod.). Žalovaný porovnal podmínky vykázání s institutem Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

209/2018

předběžného opatření podle § 400 a násl. z. ř. s. a dospěl k závěru, že podmínky pro vydání předběžného opatření jsou přísnější. V posuzovaném případě manželka uvedla určitá skutková tvrzení, která nevykazovala vnitřní rozpornost a nebyla zjevně nesmyslná či přehnaná. Žalobcova tvrzení naopak spočívala pouze v popření tvrzení manželky a v konstatování, že nepředložila důkaz (lékařskou zprávu). Vykazující policisté vyslechli rovněž sousedy, přičemž tyto osoby potvrdily, že manželkou tvrzené skutečnosti se odehrály. Popsané skutkové okolnosti nakonec připustil i žalobce, byť zpochybňoval jejich závažnost a intenzitu. Ze spisového materiálu vyplývá, že žalobce v minulosti svou manželku verbálně i fyzicky napadl, v posledních šesti měsících třikrát. Vyplněním a vyhodnocením dotazníku SARA DN bylo rovněž ověřeno, že podmínky pro vykázaní žalobce jsou splněny. Není tedy pravda, že by žalovaný nic nezjišťoval a že postupoval na základě své libovůle. Dle žalovaného nelze dovozovat, že pokud poškozená nevyhledala lékaře, tak jí nebylo ublíženo. Žalovaný si je vědom požadavků judikatury i veřejného ochránce práv na to, aby úkon vykázaní byl prováděn ústně a nezprostředkovane. Zároveň je však přesvědčen, že zvolený postup, kdy si vykazující policista nechal nepřítomného žalobce pouze předvolat k podání vysvětlení, neboť ten se nacházel relativně daleko a nebylo za daných okolností žádoucí po něm neefektivně pátrat v terénu, bylo možné se s ním telefonicky spojit a tento spolupracoval, byl správný. Kromě předvolání nebyly telefonicky žalobci sděleny žádné další podrobnosti, proč vykázaní mu bylo oznámeno včetně všech náležitostí až posléze za jeho přítomnosti na služebně. Označit takový postup za nezákonný by bylo přehnaným formalismem. K vypořádání námitek žalovaný uvedl, že nemůže být nepřezkoumatelné, neboť nepřezkoumatelnost lze shledat pouze u rozhodnutí, kterým ovšem vyřízení námitek není. Institut námitek je konstruován jako svého druhu podnět pro nadřízené krajské ředitelství, a nejedná se tedy o klasický opravný prostředek. Žalovaný se domníval, že faktické přezkoumání zákonnosti vykázaní a jeho popsání v posouzení námitek odpovídá požadavkům na tento úkon kladeným, jeho rozsah a forma nemůže být důvodem konstatování nezákonnosti celého postupu. Konstatoval, že žalobcem uváděný judikát Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Aps 11/2013-39 je nesprávný a nejedná se o ustálenou judikaturní praxi.

Replika a vyjádření žalobce

5. Žalobce v replice a ve svých vyjádřeních poukázal na to, že pasivní legitimace žalovaného je dána, vycházel přitom z již uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Aps 11/2013-39. Dále uvedl, že výklad ustanovení § 44 ZPČR prezentovaný žalovaným je neakceptovatelný. Žádné předcházející útoky na zdraví nebo svobodu, kterých by se měl žalobce dopustit, neexistují, což potvrdila i sama manželka. Ta v návrhu na zaplacení výživného ze dne 20. 8. 2018 uvedla jen to, že se žalobce dopouštěl domácího násilí vůči ní. Nicméně v návrhu na určení úpravy výchovy a výživy vůči J. uvedla, že ji žalobce psychicky týral, urážel ji, ponižoval a 4x ji fyzicky napadl. Žalobce se však nikdy žádného násilí vůči manželce nedopustil a jedná se pouze o vykonstruované účelové obvinění. Žalobcovo vykázaní mělo pouze posloužit k tomu, aby si ze společné domácnosti manželka odstěhovala vše, co potřebovala, a dále její tvrzení slouží k dehonestaci žalobce ve všech dalších řízeních. Dále poukázal na to, že sousedi žádný hrozící ani minulý útok vůči manželce neosvědčili. Žalovaný na jednu stranu připustil, že námitky proti vykázaní není možné odbýt konstatováním, že je vše v pořádku, ale přesto z přípisu ze dne 10. 8. 2018, jímž námitky vyřídil, nic jiného nevyplývá. Následně žalobce zaslal soudu rozhodnutí přestupkové komise Statutárního města Teplice ze dne 31. 5. 2019, které dle jeho názoru

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

209/2018

prokazuje jeho tvrzení, že jeho vykázání bylo nedůvodné a že se žádného domácího násilí nedopustil.

Duplika žalovaného

6. Ve své duplice žalovaný poukázal na to, že podmínky pro aplikaci vykázání jsou v ustanovení § 44 ZPČR uvozeny slovem zejména, a jedná se tedy o demonstrativní výčet podmínek, nikoliv taxativní, jak se nesprávně domnívá žalobce.

Ústní jednání soudu

7. Při jednání soudu dne 25. 9. 2019 právní zástupce žalobce odkázal na žalobu a dosavadní stanoviska a uvedl, že trvá na tom, že žaloba byla podána důvodně, když v dané věci nebyly splněny hmotněprávní předpoklady pro vykázání žalobce. To ostatně dokládá i úřední záznam ze dne 6. 8. 2018, který byl sepsán s J. Z., kdy tato uvedla, že nikdy v minulosti nebyla vystavena fyzickému násilí ze strany žalobce, když spolu řešili jenom běžné manželské hádky. K tomu doplnil, že v dané věci by se mělo brát v potaz i rozhodnutí přestupkové komise Magistrátu města Teplice o křivém obvinění J. Z. v dané záležitosti, jehož se dopustila vůči žalobci.
8. Pověřená pracovnice žalovaného odkázala na dosavadní vyjádření a navrhla žalobu zamítnout. K věci doplnila, že pokud žalovaný přikročil k doplnění spisového materiálu o trestní spis, tak bylo činěno ve snaze zajistit ucelený přehled o časové souslednosti jednotlivých úkonů žalovaného. V dané věci žalovaný začal konat teprve na základě trestního oznámení, které učinila J. Z. vůči žalobci. Měla za to, že vykázání bylo nařízeno důvodně, jelikož se evidentně jednalo o narušené manželství, které se dotýkalo nezletilé osoby.
9. Právní zástupce žalobce na to reagoval tím, že žalovaný až v řízení před soudem začal argumentovat ohledy na nezletilou osobu. Dále podotkl, že prohlídka těla J. Z. byla uskutečněna až 3 dny po vykázání žalobce, a proto se vytratila příčinná souvislost s údajným násilím žalobce. To ostatně konstatovala i přestupková komise Magistrátu města v Teplicích. V dané věci by se mělo přihlížet i k tomu, že J. Z. prvotně nezmiňovala předchozí fyzické násilí, jemuž měla být v minulosti vystavena ze strany žalobce, postupně tak začala toto tvrzení uplatňovat, a dokonce začala stupňovat intenzitu údajného fyzického násilí. Vedle toho nelze přehlédnout i jiné rozpory ve výpovědích J. Z. Žalobce byl přesvědčen, že J. Z. zneužila institut vykázání ve snaze zvýhodnit se v následných soudních řízeních týkajících se manželství a péče o nezletilé.
10. Nato pověřená pracovnice žalovaného uvedla, že žalovaný nově neargumentuje ohledy na nezletilou osobu, neboť takto bylo již argumentováno v písemném vyjádření k žalobě a navíc úřední záznam o vykázání, vzhledem k tomu, že vykázání se týkalo i nezletilé osoby, bylo doručováno i OSPOD. Dále uvedla, že není standardní, aby osoby blízké na sebe podávaly trestní oznámení, J. Z. byla opakovaně poučována o nutnosti vypovídat pravdu, přičemž se dá předpokládat, že se nacházela ve stresu a pod tlakem. Vedle toho podotkla, že policejní vykázání má primárně preventivní charakter a je třeba jej odlišovat od soudního vykázání.

Správní spis

11. Ze správního spisu soud zjistil tyto následující podstatné skutečnosti. Do Úředního záznamu o podaném vysvětlení ze dne 6. 8. 2018 v 10:02 hodin, č. j. „X“, J. Z. (manželky

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

žalobce) tato uvedla, že celkem jsou s manželem 5 let a mají společnou dceru J. Z. ve věku 3,5 roku. V minulosti žádné velké problémy neměla, nepodávala na manžela trestní oznámení, nikdy ji fyzicky nenapadl, jen v minulosti došlo k tomu, že od něj měla otlačky, jak ji držel, třeba naznačoval, že jí dá pěstí. Toto naznačování pěstí se událo asi 4 měsíce nazpět, nevznikla jí žádná škoda, lékaře nevyhledala. V minulosti docházelo k běžným hádkám kvůli blbostem a stejné to bylo i dne 5. 8. 2018. Dále popsala incidenty, které se udály dne 5. 8. 2018 a ráno dne 6. 8. 2018 kolem 6.30 hod. Do dotazníku SARA DN vyplněného dne 6. 8. 2018 manželka žalobce uvedla, že ze začátku žalobce rozbíjel jen nádobí, pak postupně naznačoval násilí, napřahoval se na ni, po nějaké době ji i zmáčknul, trásl s ní, má strach, že se to bude opakovat, sexuální nátlaky negovala. Žalobce trpí chorobnou žárlivostí a myslí si, že to, co dělá, jeho útoky, nejčastěji verbální, držení v sevření, jsou výchovné, že si je zaslouží a nikdy se jí za nic neomluvil. Partnerka z předchozího vztahu od žalobce odešla rovněž kvůli jeho chování. Žalobce má problémy s alkoholem, pije denně, vypije asi přes půlku lahve vína. Po včerejším incidentu má ze žalobce strach, bojí se, že ji znovu napadne. V závěru dotazníku je uvedeno, že byly splněny podmínky pro vykazání, a to pro opakované verbální i fyzické napadání, strach ze žalobce, časté pití by mohlo vést k pokračování a především v rámci prevence a zabránění předpokládaných možných dalších fyzických útoků. Dne 6. 8. 2018 bylo vydáno Potvrzení o vykazání, kde je uvedeno, že žalobce převzal potvrzení a vydal klíče od bytu dne 6. 8. 2018 v 19.05 hod. Manželka žalobce převzala potvrzení dne 6. 8. 2018 v 12.45 hodin. Z Úředního záznamu, č. j. „X“, ze dne 6. 8. 2018 o vytěžení sousedů žalobce, a to N. A. a J. B., vyplývá, že tyto osoby hádky ani hluk nezaznamenaly. J. B. pouze uvedla, že dne 6. 8. 2018 v době od 22.30 hod. do 23.00 hod. slyšela nějaké hlasy a následně zjistila, že jdou z bytu žalobce. Muž hovořil klidným hlasem, žena rozrušenou fistulí, muž ji jakoby konejšil a uklidňoval. Pak žena 2x zvolala pomoc, pomoc. Potom bylo slyšet nějaké dupání, jako by do sebe nahoře trochu strkali. Pak žena hrozila, že vyskočí z okna, ale úplně jistá si tím není, zda rozuměla dobře. Pak vše utichlo. Překvapuje ji, že je na místě policie, Z. působí jako spořádaná rodina.

12. Úřední záznam o vykazání ze dne 6. 8. 2018, č. j. „X“, je odůvodněn takto: „Dne 05.08.2018 v „X“, v bytě ve 3. patře, došlo z důvodu blíže nespecifikované hádky k fyzickému napadení J. Z. ze strany jejího manžela T. Z. tím způsobem, že J. Z. z důvodu, že se nechtěla dále hádat, šla spát do vedlejší místnosti, kam ji manžel následoval, přes prosby J. Z. pokračoval v dohadování, a když ohrožená osoba nereagovala, uchopil ji oběma rukama za zápěstí a házel a smýkal jí po posteli, chytal ji za vlasy, sedal si na její tělo. J. Z. se snažila tomu bránit a žádala jej, aby odešel, nebo že zavolá policii, během napadání jí nijak nevyhrožoval, ani vulgárně nenadával. Následně J. Z. vstala a vzala do ruky mobilní telefon s tím, že policii na místo přivolá, na což T. Z. zareagoval tím, že jí telefon vytrhnul z ruky a odešel. J. Z. následně pomoc na místo nepřivolala a šla spát, ráno jí byl telefon vrácen. Ráno incident pokračoval tím, že J. Z. sdělila, že se hodlá s ním rozvést. Následně chtěla odvézt automobilem dceru do školy, přičemž T. Z. trval na tom, že pojede s nimi, což si ohrožená osoba nepřála z důvodu, že nechtěla, aby došlo ke konfliktu. Z domu vyšla, když byla přesvědčená, že manžel odjel do zaměstnání, avšak ten čekal venku a následoval je do školky ve druhém vozidle. J. Z. se proto vrátila domů. Když vystoupila z vozidla, T. Z. k ní přistoupil a ptal se jí, proč nejela s dcerou do školky a jela zpět domů, což mu znova J. Z. vysvětlila, pak jí T. Z. z ruky vytrhnul její kabelku, ve které měla osobní věci – tuto kabelku jí vrátil o chvíli později na ulici, když šla podat oznámení na nejbližší policejní služebnu, v kabelce měla všechny své věci vyjma klíčů od vozidla, které předtím řídila. J. Z. nebylo způsobeno žádné zranění, lékařské ošetření nevyhledala.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

13. T. Z, nar. „X“ a J. Z., nar. „X“ jsou spolu ve vztahu 5 let, z toho 4 roky jako manželé. Žijí na adrese „X“, vychovávají společnou dceru J. Z.. Během manželství docházelo k běžným hádkám, které byly oboustranné, k fyzickému napadení nedošlo. Zhruba před 4 měsíci mezi manželi došlo k hádce, během které T. Z. svou manželku držel za ruce takovou silou, že měla na rukách otlačky, dále jí pěstí naznačoval úder, ke kterému nedošlo, zůstalo u pohrůžky. Důvodem incidentu bylo, že J. Z. dala jeho synovi špatný ručník. Užívání alkoholu ve větší míře ze strany T. Z. jeho manželka neguje, připouští však zároveň, že pod vlivem alkoholu může být nejspíš agresivní.
14. V současné době má ohrožená osoba z násilné osoby strach, obává se, že se konflikt bude opakovat a manžel bude opět agresivní. Omezena na osobní svobodě nebyla (nebyla v bytě např. uzamčená). Omezena se cítí tím, že z bytu, když došlo ke konfliktu, neměla kam odejít s malou dcerou a musela zůstat v bytě, i přes obavy, že by se konflikt mohl zopakovat. K hádkám a napadením docházelo vždy v místě bydliště, za tzv. zavřenými dveřmi, bez přítomnosti jiných svědků. Podle incidentů popsaných ohroženou osobou lze vysledovat, že dochází i k jejich stupňování. Policie v minulosti mezi oběma jmenovanými neřešila žádný incident. T. Z. nebyl policií řešen pro žádný trestný čin násilné povahy. Není držitelem žádné zbraně.
15. Vzhledem k opakovanému agresivnímu jednání T. Z. vůči své manželce J. Z. lze důvodně předpokládat, že se jako násilná osoba opakovaně dopustí útoku proti životu a zdraví poškozené. Došlo tak k naplnění podmínek pro vykazání dle § 44 zákona č. 273/2008 Sb.“
16. Proti vykazání podal žalobce podle § 44 odst. 5 ZPČR námitky, které byly vyřízeny přípisem označeným jako Posouzení námitek proti vykazání ze dne 10. 8. 2018, v němž je uvedeno: „Podané námitky byly dne 10.08.2018 posouzeny z hlediska zákonných podmínek vykazání uvedených v § 44 odst. 1 zákona o policii. Posouzením bylo zjištěno, že zákonné podmínky k vykazání byly splněny a nebyly shledány důvody k ukončení vykazání podle § 44 odst. 6 zákona o policii, a to ani s ohledem na tvrzení vykázaného, kdy uvádí ve svých námitkách, že policejní orgán při vykazání vyšel výlučně z ničím nepodloženého tvrzení údajně ohrožené manželky paní Z. J. nar. „X“ a tím nebyly splněny podmínky vykazání, protože svou manželku fyzicky dne 5.8.2018 nenapadl, tak jak ona uvádí, že není pravdou, že by se útoky z jeho strany stupňovaly. Uvedené protiprávní jednání je vedeno a prověřováno pod č.j. „X“. Rovněž posouzením námitek k postupu policistů bylo zjištěno, že postup policistů při vykazání byl v souladu se zákonem.“

Posouzení věci soudem

17. Předmětnou žalobu soud posoudil podle části třetí třetího dílu hlavy druhé s. ř. s. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu se podle § 82 odst. 1 s. ř. s. se může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, domáhat ochrany proti takovému zásahu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný. Žalovaným je podle ust. § 83 s. ř. s. správní orgán, který podle žalobního tvrzení zásah provedl. Podle ust. § 87 odst. 1 s. ř. s. platí, že soud o této žalobě rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí; pokud soud rozhoduje pouze o určení toho, zda byl zásah nezákonný, vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době zásahu. Podle ust. § 87 odst. 2 s. ř.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

s. platí, že soud rozsudkem určí, že provedený zásah byl nezákonný, a trvá-li takový zásah nebo jeho důsledky anebo hrozí-li jeho opakování, zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem.

18. Soud se nejprve zabýval pasivní legitimací žalovaného a dospěl k závěru, že je v projednávaném případě dána. Podle § 83 s. ř. s. je žalovaným správní orgán, který podle žalobního tvrzení provedl zásah; jde-li o zásah ozbrojených sil, veřejného ozbrojeného sboru, ozbrojeného bezpečnostního sboru nebo jiného obdobného sboru, který není správním orgánem, anebo příslušníka takového sboru, je žalovaným správní orgán, který takový sbor řídí nebo jemuž je takový sbor podřízen, a u obecní policie obec.
19. Soud upozorňuje, že výjimka z obecného pravidla uvedená v ustanovení § 83 s. ř. s. za středníkem dopadá pouze na případy, kdy uvedené silové složky, mezi něž patří i Policie ČR, nevykonávají své pravomoci jako správní orgány. Jinými slovy, pokud vystupuje Policie ČR jako správní orgán ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) je žalovaným podle § 83 s. ř. s. Soud konstatuje, že v případě vykázaní vystupuje Policie České republiky v pozici správního orgánu, neboť nejde o silový výkon státní moci. Ostatně s Policí České republiky, krajským ředitelstvím, je v řízení o žalobách na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, spočívajícím ve vykázaní podle § 44 ZPČR jako se žalovaným standardně jednáno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 62/2012-18; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2013, č. j. 9 Aps 11/2013-39; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. 2 As 146/2014-38; rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 22. 11. 2017, č. j. 5 A 151/2016-86, www.nssoud.cz).
20. Po přezkoumání skutkového a právního stavu soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
21. Podle § 44 odst. 1 ZPČR, lze-li na základě zjištěných skutečností, zejména s ohledem na předcházející útoky, důvodně předpokládat, že se osoba dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, je policista oprávněn vykázat tuto osobu z bytu nebo domu společně obývaného s útokem ohroženou osobou (dále jen „společné obydlí“), jakož i z bezprostředního okolí společného obydlí. Policista je oprávněn tuto osobu vykázat i v její nepřítomnosti.
22. Podle § 44 odst. 2 ZPČR vykázaní trvá po dobu 10 dnů ode dne jeho provedení. Tuto dobu nelze zkrátit ani se souhlasem ohrožené osoby. Podáním návrhu na vydání předběžného opatření podle zákona o zvláštních řízeních soudních v průběhu vykázaní se doba vykázaní prodlužuje do dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o tomto návrhu.
23. Podle § 44 odst. 3 ZPČR vykázaní oznámí policista ústně vykázané i ohrožené osobě a vyhotoví potvrzení o vykázaní, které jim předá proti podpisu. Součástí potvrzení o vykázaní je vymezení prostoru, na který se vykázaní vztahuje, uvedení totožnosti ohrožené a vykázané osoby, poučení o právech a povinnostech vykázané osoby a adresa útvaru policie, u kterého si může vyzvednout kopii úředního záznamu o vykázaní. Odmítne-li ohrožená nebo vykázaná osoba potvrzení o vykázaní převzít nebo odmítne-li písemně potvrdit jeho převzetí, policista tuto skutečnost uvede v úředním záznamu.
24. Podle § 44 odst. 4 ZPČR, není-li vykázaná osoba vykázaní přítomna, poučení o jejích právech a povinnostech v souvislosti s vykázaním jí policista poskytne při prvním Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

kontaktu. Je-li to možné, policista této osobě předá potvrzení o vykázání, v opačném případě ji poučí o možnosti převzít potvrzení o vykázání a kopii úředního záznamu o vykázání u příslušného útvaru policie; součástí poučení je i údaj o adrese tohoto útvaru.

25. Podle § 44 odst. 5 ZPČR, nesouhlasí-li vykázaná osoba s vykázáním, může proti němu na místě podat námitky, které policista uvede v potvrzení o vykázání. Policista námitky předá bez zbytečného odkladu krajskému ředitelství příslušnému podle místa vykázání (dále jen „příslušné krajské ředitelství“). Vykázaná osoba může dále do 3 dnů ode dne převzetí potvrzení o vykázání podat příslušnému krajskému ředitelství námitky písemně. Lhůta pro podání námitek počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k převzetí potvrzení o vykázání a je považována za dodrženu, jsou-li námitky nejpozději v její poslední den předány k poštovní přepravě nebo podány u příslušného krajského ředitelství. O tomto právu policista vykázanou osobu poučí před předáním potvrzení o vykázání.
26. Podle § 44 odst. 6 ZPČR, shledá-li příslušné krajské ředitelství, že podmínky pro vykázání nebyly splněny, vykázání ukončí a o této skutečnosti vyrozumí ohroženou a vykázanou osobu bez zbytečného odkladu.
27. Správní soudy se již opakovaně zabývaly požadavky na vykázání a z jejich judikatury vyplývají následující podstatné závěry.
28. Možnost vykázání osoby ze společného obydlí v její nepřítomnosti je koncipována jako lex specialis k řádnému postupu vykázání, které policista provede při osobním kontaktu s vykazovanou osobou. Tento speciální postup je pak třeba aplikovat pouze v případech, kdy se policii nepodaří vykazovanou osobu dohledat nebo kdy se tato před policií dokonce skrývá. V žádném případě však k němu nelze přistoupit v případě, kdy policie má informaci o tom, kde se vykazovaná osoba nachází, a zároveň k jejímu zastižení není zapotřebí vyvinout nepřiměřeně velké úsilí (například nachází-li se vykazovaná osoba v zahraničí). Z tohoto důvodu není možné obhájit telefonické provedení vykázání s odkazem na možnost vykázání osoby v nepřítomnosti. Z uvedeného plyne, že vykázání ze společného obydlí při postupu dle § 44 odst. 3 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, nelze provést telefonicky, neboť taková forma nenaplnuje zákonem obligatorně stanovenou podmínku ústnosti tohoto úkonu. Obligatorní ústní forma úkonu je v právu spojena s osobním kontaktem zúčastněných subjektů a je pravidelně odlišena od jeho telefonické podoby, která navíc bez dalšího neumožňuje nezaměnitelné ztotožnění zúčastněných subjektů (policejního orgánu a vykazované osoby). Postup pro vykázání osoby nepřítomné dle § 44 odst. 4 ZPČR tedy nelze aplikovat v případě, kdy policie má informaci o tom, kde se vykazovaná osoba nachází, a zároveň k jejímu osobnímu zastižení není zapotřebí vyvinout nepřiměřeně velké úsilí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 62/2012-18; ze dne 5. 12. 2013, č. j. 9 Aps 11/2013-39, www.nssoud.cz).
29. K charakteru námitek proti vykázání a jejich vyřízení lze s ohledem na již odkazovanou judikaturu uvést následující. Přes pojmovou neformálnost faktického úkonu vykázání ze společného obydlí je správní orgán povinen, pokud vykázaná osoba vznese námitky dle § 44 odst. 5 ZPČR, tyto přezkoumatelným způsobem vypořádat, neboť faktický úkon vykázání a vypořádání námitek vykazované osoby proti němu nelze pro účely posouzení nezákonnosti zásahu od sebe oddělovat. Vzhledem k závažnosti důsledků vykázání pro vykazovanou osobu nutno vyloučit prostor pro libovůli správního orgánu. Nepřezkoumatelné vypořádání námitek je v rozporu s jejich smyslem, neboť tím je právě Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

209/2018

vyloučení libovůle při vykázání. Způsob vypořádání námitek není možné přezkoumávat samostatně. Na celý postup správního orgánu při provádění vykázání a vypořádání námitek je nutno nahlížet jako na jeden celek, přičemž nedostatek odůvodnění vypořádání námitek (jakkoli na něj nelze vzhledem k charakteru institutu vykázání uplatňovat tak vysoké standardy jako na správní rozhodnutí) má v takovém případě stejné účinky jako absence důvodů pro vykázání samotné. I zde je totiž vzhledem k závažnosti důsledků vykázání pro vykazovanou osobu nutno vyloučit prostor pro libovůli správního orgánu, což je zároveň hlavním smyslem institutu podání námitek jako takového. Pokud tedy vykázána osoba vznese námitky dle § 44 odst. 5 zákona o policii, je nadřízený správní orgán povinen tyto přezkoumatelným způsobem vypořádat, pokud tak neučiní zatěžuje vykázání vadou, v jejímž důsledku je zapotřebí konstatovat nezákonnost takového zásahu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 6 As 62/2012-18; ze dne 5. 12. 2013, č. j. 9 Aps 11/2013-39, www.nssoud.cz).

30. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2015, č. j. č. j. 2 As 146/2014-38, www.nssoud.cz, (odst. 33, 34, 35, 39): *„Otázkou ale zůstává, zda bylo na podkladě skutečností, jež měla žalovaná před zásahem k dispozici, možné důvodně předpokládat, že v dané situaci útok proti důstojnosti manžela stěžovatelky hrozil, a pokud ano, zda by jej bylo možno charakterizovat jako „zvlášť závažný“.... Nejprve se Nejvyšší správní soud vyjádří ke skutkovým podkladům pro zásah. Jak již bylo vícekrát zdůrazněno, jejich kvalitu (věrohodnost) a úplnost je potřeba posuzovat v kontextu možností, jaké policie v dané situaci měla. Nejvyšší správní soud ve své judikatuře setrvale zdůrazňuje, že důvodný předpoklad budoucího útoku musejí zakládat objektivně zjištěné skutečnosti, nikoli osamocená subjektivní výpověď ohrožené osoby. Zásah by bylo možné považovat za souladný se zákonem, i pokud by se zakládal pouze na subjektivních informacích od ohrožené osoby, jež by však byly závažné a věrohodné, a současně by v konkrétní situaci nebylo možné další indicie získat nebo ty stávající verifikovat bez neúměrného rizika, že by ohrožené osobě mohla být nezbytná ochrana odeprána a nepříznivý následek by v důsledku toho skutečně nastal. Opatřit ovšem objektivizovaný podklad pro předpoklad blížícího se útoku proti lidské důstojnosti je velmi obtížné, zejména neproniknou-li projevy nesouladu ve společném soužití osob za stěny jejich obydlí, jako v tomto případě (šetrnění v sousedství žádné poznatky nepřineslo). Proto je potřeba obzvlášť pečlivě hodnotit věrohodnost výpovědi osoby, která tvrdí, že byla vícekrát napadena a nyní se obává útoku dalšího. Policisté mají nelehký úkol vážit, zda je zde rozumná pravděpodobnost, že některý ze zákonem předvídaných typů útoku nastane. Za tím účelem musí též vyhodnotit, zda je potřeba poskytnutí ochrany ohrožené osobě akutní, nebo zda je zde časový prostor pro ověření pravdivosti informací, s nimiž na policejní služebnu přišla.... Nejvyšší správní soud pouze poznamenává, že obava „z hrubého útoku“ stěžovatelky, jak hrozící nebezpečí v napadeném rozsudku pojmenoval krajský soud, by pro provedení vykázání stačit nemohla. Zákon (viz citace na str. 8) totiž jednoznačně požaduje vyšší intenzitu zásahu do lidské důstojnosti ohrožené osoby, tzn. musí jít o velmi (mimořádně) silný, pro ohroženého obzvlášť citelný útok. Skutková zjištění opatřená správním soudem musejí přitom vytvořit dostatečný podklad pro přezkoumatelný (právní) závěr o tom, že se o takové ohrožení v souzeném případě skutečně jednalo.... Vykázání, i když je časově omezené, představuje značný zásah do práva na soukromí a rodinný život vykazované osoby. Ta nejen že musí opustit svůj domov a hledat (i hradit) přechodné ubytování, ale přichází i v nikoli nepodstatné míře o faktickou možnost vykonávat svou rodičovskou zodpovědnost, zůstane-li její dítě v opuštěné domácnosti. Volit mezi v úvahu přicházejícími postupy by proto policie měla uvážlivě, tj. postupovat od mírnějšího opatření k přísnějšímu tak, aby byl zásah proporcionální nebezpečí, jež hrozí.“*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

31. Obdobné závěry, jaké vyplývají z citované judikatury lze nalézt i ve zprávách veřejného ochránce práv (srov. zprávu ze šetření ze dne 4. 9. 2015, sp. zn. 1214/2015/VOP/IK, www.ochrance.cz).
32. K hodnocení zákonnosti zásahu lze uvést, že soud provedené vykázání hodnotí s ohledem na informace, kterými disponovali či mohli a měli disponovat zasahující policisté v době, kdy bylo třeba se rozhodnout, zda k vykázání bude přikročeno, či ne.
33. Na základě zjištěných skutečností a shora uvedených právních závěrů dospěl soud k tomu, že k vykázání žalobce došlo v jeho nepřítomnosti, a to dne 6. 8. 2018 ve 12.00 hod., potvrzení o tomto aktu si žalobce převzal téhož dne v 19.05 hod. Soud se nejprve v rámci žalobních námitek zabýval tím, zda byly dány procesní podmínky pro vyhlášení vykázání v nepřítomnosti žalobce bez jeho vyjádření k věci, a dospěl k závěru, že tyto podmínky nebyly dány. Žalobce byl snadno dosažitelný, neboť byl v zaměstnání a byl kontaktní na svém mobilním telefonu. Žalobce se na vyzvání ještě téhož dne na služebnu policie dostavil, což potvrzuje jeho kontaktnost a dosažitelnost. Popisovaný incident ze dne 5. 8. 2018 a dne 6. 8. 2018, který lze hodnotit jako ostrou domácí hádku, nebyl takové intenzity a situace takové naléhavosti, že by nebyl prostor pro policejní orgán, aby zjistil i žalobcův náhled na věc, a navíc přistoupil k vykázání v nepřítomnosti žalobce. Již v tomto postupu vidí soud pochybení žalovaného v intenzitě nezákonnosti.
34. Dále žalobce napadl vypořádání jeho námitek pro nepřezkoumatelnost. Ačkoliv se soud ztotožňuje se žalovaným, že vypořádání námitek není správním rozhodnutím a je ho možno vypořádat i formou přípisu, musí dát za pravdu žalobci, že vypořádání námitek ze dne 10. 8. 2018 je nepřezkoumatelné. Vypořádání námitek neobsahuje kromě toho, co tvrdil žalobce v námitkách, žádná zjištění ani závěry k věci, a je proto nepřezkoumatelné. Soud zde odkazuje na shora uvedené závěry Nejvyššího správního soudu, z nichž se podává, že v takovém případě je i vlastní vykázání zatíženo vadou nezákonnosti, což je i případ žalobcova vykázání. Soud tedy konstatuje, že nebyly splněny procesní podmínky pro vykázání žalobce, a to již samo o sobě je důvodem pro konstatování nezákonnosti vykázání žalobce.
35. V daném případě však nebyly splněny ani hmotněprávní podmínky pro vykázání žalobce spočívající v důvodném předpokladu, že se žalobce dopustí nebezpečného útoku proti životu, zdraví anebo svobodě nebo zvláště závažného útoku proti lidské důstojnosti, neboť jak vyplývá z podání vysvětlení J. Z. dne 6. 8. 2018 a dotazníku SARA DN, manžel ji v minulosti nenapadl, jediný předchozí incident byl 4 měsíce starý a šlo pouze o naznačování rány pěstí. Sama J. Z. uvedla, že v minulosti docházelo mezi ní a žalobcem k běžným hádkám kvůli blbostem a stejné to bylo i včera (5. 8. 2018). To je ostatně i v souladu i s výpověďmi sousedů, kteří hodnotili soužití se Z. jako bezproblémové a i z části hádky, které byla J. B. svědkem, nevyplývá, že by žalobce byl agresorem, kterého je nutno ihned z rodiny vyloučit, neboť od něj hrozí nebezpečný útok na život či zdraví. Žalovaný vycházel z toho, že se žalobce dopustil opakovaného agresivního jednání, soud k tomu však musí konstatovat, že pro takový závěr není skutkový podklad ve spise, neboť nebylo zjištěno, že by se žalobce choval agresivně, natož opakovaně agresivně. Soud tak konstatuje, že nebyly splněny podmínky, které by opravňovaly přistoupit k vykázání žalobce.
36. Soud tedy konstatuje, že vykázání žalobce je nezákonným zásahem správního orgánu ve smyslu ust. § 82 s. ř. s. pro porušení ustanovení § 44 odst. 1, odst. 6 ZPČR.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

37. Soud podle § 52 odst. 1 s. ř. s. neprováděl dokazování návrhem na předběžné opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí navrhovatelky J. Z., podaným osobně Okresnímu soudu v Teplicích dne 9. 8. 2018 (č. l. 10-11), dále Návrhem na úpravu péče a výživy k nezletilému dítěti J. Z. ze dne 16. 8. 2018 s přílohami (č. l. 12-14), usnesením Okresního soudu v Teplicích ze dne 10. 8. 2018, č. j. 0 Nc 16/2018-44 (č. l. 18-19), Žalobou o výživné nerozvedené manželky ze dne 20. 8. 2018 (č. l. 52-53), usnesením Statutárního města Teplice, Komise pro projednávání přestupků, ze dne 31. 5. 2019 (č. l. 65-67), neboť tyto listiny vznikly až po vykazání žalobce dne 6. 8. 2018 a policisté žalovaného je nemohli brát v úvahu.
38. Žalobce měl ve věci úspěch, a soud proto žalovanému ve výroku II. uložil zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu nákladů řízení o předmětné žalobě ve výši 20 515 Kč. Tato částka se sestává z částky 2 000 Kč za zaplacený soudní poplatek; dále z částky 12 400 Kč za 4 úkony právní služby zástupce žalobce, advokáta JUDr. Prokopa Beneše, po 3 100 Kč dle ust. § 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb [převzetí a příprava zastoupení – ust. § 11 odst. 1 písm. a), sepis žaloby – ust. § 11 odst. 1 písm. d), repliku – ust. § 11 odst. 1 písm. d), účast u jednání soudu dne 25. 9. 2019 – ust. § 11 odst. 1 písm. g)], z částky 1 200 Kč za 4 s tím související náhrady hotových výdajů po 300 Kč dle ust. § 13 odst. 1, 3 citované vyhlášky, dále z náhrady cestovného právního zástupce žalobce z Prahy, Antala Staška 38, k jednání soudu a zpět ve výši 1 302 Kč (vzdálenost celkem 190 km, spotřeba benzínu 8,33 l/100 km v ceně 33,10 Kč/l, amortizace 4,10 Kč) a náhrady za promeškaný čas ve výši 400 Kč za 4x půl hodiny dle ust. § 14 odst. 3 AT a dále z částky 3 213 Kč, jež činí 21% DPH z uvedených částek bez soudního poplatku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Ústí nad Labem 25. září 2019

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)